

"UKRAINIAN LABOR NEWS"
 Published semi-weekly by the Ukrainian Labor News Ass'n
 cor. Pritchard Ave. and McGregor St.,
 Winnipeg, Man.
 Subscription per year \$4.00
 Telephone: St. John 1465.

"УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ"
 часопис для робочого люду — виходить два рази на тиждень:
 В СЕРЕДУ І СУБОТУ.
 Видає Створинище "Українських Робітничих Вістей"
 Передплата на рік ..... \$4.00.
 Адреса: —
 UKRAINIAN LABOR NEWS
 cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada.

Непомічених в газеті рукописів не звертає ся, хіба що дописуватель виразно зазначає, що бажає звороту своєї рукописи на случай її непоміщення та зазначити поштовою марку на її пересилку.

ПЕРЕД III. СВІТОВИМ ЗІЗДОМ КОМІНТЕРНА.

(Стаття надіслана з Європи.)

Третій світовий Зїзд Комінтерна буде більше як кожний попередній міжнародний зїзд робітничого масу і то мимо всяких трудностей. Понад тисяч вибраних делегатів заступатиме безчисленні пролетарські групи зі всіх частин світа. Комінтерн представити ся на третій світовий зїзд як дійсний провідник широких пролетарських мас. Вже сам перегляд партій, об'єднаних в Третій Інтернаціонал, котрі беруть участь в зїзді тогож, як рівнож і союзів зясовує масовий характер міжнародного комуністичного руху та колосальне значіне комуністичної думки.

Матрію Комінтерна явявляєт Р.К.П., яка виїшла як побідителька в тяжкій, героїчній боротьбі. Вона, що обіймає три четвертих дисциплінованих активних членів зуміла проводити міліоніюним організаціям профсоюзів і незорганізованім народнім масам так величезного краю. Як провідник першої пролетарської держави на світі, вона на довший час матиме головний вплив на комуністичний рух та на ухвали світового зїзду і то не лише під політичним і економічним, але і під військовим і моральним зглядом.

Комінтерн, вже по двох роках свого існування, не є вже більш руською справою. В останніх двох роках поєтавали в найважнійших капіталістичних державах великі, скріплені і самостійні комуністичні партії. Вони дуже важні для розвою світової революції і вони матимуть великий вплив на ухвали III-го світового зїзду. Се очевидно відповідає міжнародному характерови комунізму.

Вже при голосованні виявлять ся більший вплив тих партій, що відрегативували в процесі революції рішучою роллю. Чотири моменти впливали на внесене Екзекутиві в справі відношення голосів: значіне краю, чисельна сила самої партії, її вплив в власнім краю і революційний тактичний досвід. По розважанню цих мотивів Екзекутивна пропозиція зїздові побіч Р.К.П. признати по 10 голосів К.П.Н., К.П.Ф., К.П.І., К.П.А., К.П.Ам., К.П.Л. включно з К.П.С.Г., К.П.Ч. і К.П.Б.

Крім О.К.П.Н., яка обіймає признання Німеччині 10 голосів возмие і Р.К.П.Н., як самітязуюча організація, участь в нарадах. В делегати будуть і заступники жінок і комуністичної молодіжї. Не вирішено ще, чи юні (синдикалістичні організації) і інші профсоюзи возьмуть участь в зїзді.

З Франції їдуть делегати К.П.Ф., що числить 130.000 членів. Ї прислудують признані 10 голосів. Революційна меншість профсоюзів запрошена: Хоть ті стоять під впливом анархистичних і синдикалістичних тенденцій, то їх мають комунізм так за інтересує, що комуністичні члени сеї делегатиї профсоюзів будуть притягнені до голосовання в французській секції. Се мало-б додатний вплив для ухвал зїзду в самій Франції. З Італії побіч К.П.І. управлені до участі в нарадах зїзду Unione Sindicalе (Borghesi), союз залізничників і союз моряків, що відлучились під опозиційним провідом від профсоюзів. Мабуть вони увійдуть в стисліший зносини між собою. Соціалістична Партія (Турати—Серати) має лише дорадчий голос. Коли-б її лїве крило зявилось не лише за визнанням але і за переведенем ухвал світового зїзду, то зайніцює злисте сих свідомо революційних частин з К.П.І. Об'єднані профсоюзи Італії — Confederazione Generale de Lavore — беруть лише через кількох членів в характері гостей участь і то в цілях інформаційних. Се матиме значіне для їх остаточного приступлення до червоного Міжпрофсоюзу.

Англію заступити О. К. П. Ан., яка утворилась з старої British Socialist Party, з групи Pankhurst, з шокських комуністів і з дівого крила незаемисомі робітничої партії, що недавно тому виїшло з партії. Під впливом Комінтерна поєтала отже скріплена партія, котра з масами сильно звязана і свій зростаючий вплив виявляє в руху "Руки проч від Росії", в руху за фабрично-заводськими комітетами і в великій боротьбі гірників. Пряждію заступають її нелегальні комуністичні групи.

В Америці ще не вясніались комуністичні партійні відносини. Під гнетом найбязглядійшої і найсалнійшої капіталістичної державної вѣди комуністичні змагання були лише незначіно можливі. Се доведло до нещасних групіровок. Екзекутивна уживає всіх заходів, тепер, коли поволи скрістализувались дві споріднені комуністичні партії, злучити ті обі партії в відтак довести по належитим вясненню і другі комуністичні групи до злиття з О.К.П.А. На зїзді комуністи Америки користатимуть з свого права голосовання лише як об'єднана партія. І тут подібно як в Франції і Італії звернено увагу на збільшене ділання на маси так самої партії як і Інтернаціоналу та запрошено в тій цілі активно-революційну і діяльну групу Industrial Workers of the World. Для світової революції було-б великою користю, коли-б світовому зїздові удалось І.В.В. підняти комуністичному впливови та довести її до найтислішньої злуки з повстаючою О.К.П.А.

Зовсім нізачіне представляєт ся справа з доволі салньою Комуністичною Партією Болгарії. Болгарська партія перевела процес своєї кристалізації ще в 1903 р. і то дуже основно. З малої, теоретично свідомої і організаційно строго дисциплінованої групи вона стала міродайною робітничою партією Болгарії. Лише беззайняна залежність краю від своїх сусідів мішає партії розпочати рішучий наступ. Всякий революційний переворот в важнім краю, чи то в Англії, чи в Германії, спричиняє би для болгарських комуністів радісну нагоду, перевести комуністичну революцію в Болгарії і на Балканах.

Не менше значіне має дуже широкий комуністичний рух на Чехословаччині. Чехословачська держава не містить в собі тих перешкод, як залежна Болгарія. Навмаки, вона могла-б оказати провідним краєм на шляху до світової революції. Однак комуністичний рух на Чехословаччині не має ще строгої теоретичної ясности, ні тактичного вишколеня, ні активного, одностайного проводу, ні дисциплінованої одностайности. На конгресі

будуть ще три самостійні партії: німецька комуністи, чеська комуністи і словацька соціалістична партія. І тут мабуть зїзд, через об'єднанє тих груп, збільшить енергично революційні можливости.

В Польщі і злучений з нею Східній Галичині партійний рух, задля практики царських метод живе в підполлю. А все-ж таки він при помочи численних організацій та професійної діяльности має великі впливи на робітничі маси а в Східній Галичині зокрема на сільську бідноту. В останнім році націоналізм ослаб а зріс комуністичний рух. Сей сусід на заході Радянських держав, якому антанта признала роллю заборона, бар'єри проти большевизму, скоро дозріває до революційного перевороту. З К.П.П. стисло злучений єврейський "Бунд". З тактичних причин стоїть з нею в стислих зносинах К.П.С.Г., якої круг ділання знаходить ся в краю, що злучений з Польщею і тому то теж акція пролетаріату цілої Польщі і Східної Галичини мусять бути одностайні. Се му як раз служить паралелізм К.П.С.Г. до К.П.П.

За головними краями пролетарсько-революційних боротьб, які ми вже представили, їде група менших країв, що з ними злучені, які одержать на внесене Екзекутиві по 7 голосів. На сую постанову вплинули ті самі, нами вяснені мотиви.

На чолі сеї групи стоїть К.П.У., яка в еще тяжших і страшнийших боєх як Р.К.П. позикала для комунізму еще більше опосерену і більше знищену країну. В стислий злуці з руськими большевиками К.П.У. набула від Р.К.П. всі користі принципальної ясности, тактичної рухливости і міцної дисципліни.

І в Фінляндії страшний боротьб соціалістичної революції і наступаючої по ній контрреволюції створили, опираючись на руських комуністів, ясну, дисципліновану і витривалу комуністичну партію, яка задля царських метод засуджена вправдї на нелегальне існуванє, здобуває шораз збільшуючий ся вплив на маси фінляндського пролетаріату. Під її впливом, найсалнійша пролетарська партія Фінляндії, фінляндська соціалістична робітничая партія на своїм послїднім зїзді ухвалила вступити в члени III Інтернаціоналу. Лише задля того, що зараз по тій ухвалі заарештовано цілу управу соціалістичної робітничої партії, яка змушена до отвертї і легальної діяльности, не можна було доси здійснити ухвали про вступленє до III Інтернаціоналу. Однак становище фінляндського пролетаріату доволі яснє.

Шведська комуністична партія, як одна з перших відокремилась підчас імперіалістичної війни від соціял-угодівців і в тязу послїдних трох лїт перейшла процес кристалізації та стала чисто комуністичною партією.

В Норвегії робітничая партія серед кориснийших умовин перевела боротьбу проти реформістів в власних рядах. Лїве крило здобуло провід в партії, очистило її від опортуністів, і створило комуністичну партію, яка захопила управу профсоюзів і робітничі маси в свої руки.

Австрію зачислено в ту групу задля центрального і історичного значіне сего краю.

Комуністична партія Угорщини має основні тактично-революційні досвід по так героїчних боєх. Мимо білого терору та еміграції великих, визначних груп комуністи Угорщини здобувають провід над робітниками.

Мимо гнету витворилась з соціалістичної партії в Сербії велика комуністична партія в Югославії, яка і в парламентарії має значіний вплив. Вона разом з комуністичною партією Болгарії відратує велику роллю в революційнозаваному Балкану.

В Еспанії, де і ранше активно-революційні авангарди своїми енергичними боротьбами викликали на себе увагу класово свідомого пролетаріату дискусії про принципи Комінтерну довели нарешті до об'єднання салньких комуністичних течій в комуністичну партію. Побіч сеї молодої партії запрошено на зїзд Confederacion del Trabajoones, найсалнійший еспанський профсоюз, що брав участь в торічнім зїзді. Його члени мабуть збільшать число членів комуністичної партії і змінять революційний базис сего краю.

З цих салних, раз вже згаданих мотивів, Екзекутивна проєкладе меншим краям признати на зїзді 4 голоси.

В Голандії, де робітничоту гуртусь здебільша в комуністичній партії, котра існує вже 10 років і вже мала досить-чужо скріпніть, бажана була-б еще ширша злука мас з партією, через притяженє опозиційних професійних груп, об'єднаних в Н.А.С. Вона мала-б велике значіне для активної діяльности. Н.А.С. була-б як гість пожелана, тим більше, що вона возмие участь на зїзді червоних профсоюзів. Недавно тому увійшов в комуністичну партію Голандії малий союз християнських комуністів.

І в Данії змагання молодої комуністичної партії до стисло злучи з опозиційними професійними групами доведуть до збільшеня активности партії. Однак тут мусять ся мати на увазі ясне спрещзоване ролі профсоюзів і партії самої.

В Швейцарії лїве крило соціальної демократії зійшлося з комуністичною партією та збільшило тим салним значіне партії. В профсоюзах переважають радикальні течії і тому робітничоту в центрах промисловости знаходить ся під комуністичним провідом. Іхнім організом є робітничі юні, спеціальні швейцарські організації, які представляють спеціальні організаційне об'єднанє професійних картелів і місцевих партійних мужів довіря.

Бельгія належить до сеї групи лише задля спеціальшого значіне спричиненого положенем сего краю і його економічним житєм. Мала, шойно заснована комуністична партія стоїть еще перед тяжкою боротьбою проти впливової, одностайної та з профсоюзів і з кооперативами злученої соціальної демократії.

В Великій Греції партія основана в минулій році шойно консолідуєт. Загалний Союз професійних спілок, що числить около 40.000 членів має великі симпатії для Комінтерна. Він стоїть і в організаційних зносинах з Комінтерном, які еще мусять бути відмежовані і вяснені.

В Румунії соціалістична партія приступила до III Інтернаціоналу. Вона, що має великі впливи на профсоюзи, подібно як і грецька, опираючись на ексекүтиві комуністичної балканської федерації, котра має свій осідок в Болгарії, є новим чинником балканської революції.

В Латвії працює в підполлю стара партія, еще з руських часів, переслідувана царськими методами боротьби. Опіраючись на Р.К.П., вичікує вона тої хвилі, коли розпачність рішучий бій.

Комуністична Партія Естонії опиралась доси головно на профсоюзах в Реваля. В послїдніх часах і незалежні соціальні демократи, котрі розпоряджають більшими впливами в краю, приступили до III Інтернаціоналу.

Відтак комуністичні партії Кавказу а саме Грузії, Азербайджану і Вірменії, комуністична партія Персії і комуністична партія Далекого Сходу належать до сеї групи.

З Аргентини прибуде крім доволі еще слабкої комуністичної партії і комуністична робітничая федерація. Са послїдня се найбільшійша робітничая організація південної Америки. Вона покинула свої чисто синдикалістичні тенденції і перейшла до комунізму, та визнала диктатуру пролетаріату і радянської системи, як конечну фазу боротьби для пролетарського визволеня. І в старій соціалістичній партії лїве крило агітує за приступленєм до Комінтерна.

Робітничі організації вирішають революційний розвій Полуострова Америки разом з організаціями Уругваю.

Два голоси матимуть на зїзді:

Уругвай, де федерація праці і соціалістична партія приступила до Комінтерна.

Члє, якого соціалістична партія теж приступила до Комінтерна. Вона має найбільший вплив на робітничоту в краю. Мексико, де розвиваєт салня комуністична партія.

Центральна Америка, з своїми комуністичними групами.

Куба, через комуністичні групи, що мають зносини з К.П.А.

Канада, з своїми комуністичними групами.

Люксембург, молода комуністична партія, що має великий вплив на профсоюзи.

Португалія, комуністичні групи, яких задля своєї неагальности не можна було злучити в одну партію.

Комуністична Партія Ісландії, яка просила о принятє в Комінтерн.

Комуністична Партія Турції, побіч котрої існують національно-большевицькі і народніцько-комуністичні течії.

Ява, де голандські і індійські комуністи заснували перед кількома роками партію.

Австралія, з власною зростаючою партією.

Полуднева Африка, з міжнародною соціалістичною лією, яка добре розвиваєт мимо національної ворожнєчї між Бурами, Англіїцями і Неграми.

Хїва, Бухара і Палестина, заступлені будуть через симпатизуючі комуністичні партії.

Заступлені будуть теж комуністичні групи з Індії, лївиця соціалістичної партії і комуністичні групи з Китаю, комуністична партія і соціал-революціонери в Корєї.

Сей невповний образ партійного положеня згаданих країв вясніє колосальне значіне, яке здобув собі Комінтерн. Він наповає нас надією, що безоглядна класова боротьба, що пролетарська революція, світова комуністична революція їдуть під енергичним провідом Комінтерну в тяжкій боротьбі на цілій світі з різними шайми, рівною тактикою і рівною силою до рішучої і остаточної побіди комунізму.

СУЧАСНЕ ПОЛОЖЕНЄ РОБІТНИЧОЇ КЛАСИ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ.

(Розмова з тов. Гейвудом, провідником юні Промислових Робітників Світа в Злучених Державах.)

Московська "Правада" з 24 мая містить слїдуючу розмову з В. Д. Гейвудом, провідником юні Промислових Робітників Світа в Злучених Державах, який находить ся тепер в Росії:

— Ніколи еще положенє робітничої класи в Америці, — сказав т. Гейвуд, — не було таким критичним, як в теперішній час. Безробітний в Америці тепер о много більше, чим се було за часів періодичних, часто повторюваних ся в Америці промислових і фінансових криз. Основна ріжниця заключаєт ся в тім, що тепер капіталісти умисно і вповні звичайно беруть на себе відповідальність за всі страші терпіння, які переживають робітничі Злучених Держав.

Звичайно кризи і паніка в області промислу в Америці явяють ся результатом всякого рода хитроумних комбінацій невеликої групи могоучих капіталістів. Так, наприклад, криза 1907 року була прямим результатом боротьби між двома групами великих банків. Теперішня криза явяєт ся результатом величезного заговорю об'єднаних ся капіталістів проти всєї робітничої класи в цілости.

Цілюю сего заговорю є зміненє заробітної платні до норм довоєнного часу. Першим кроком в сім напрямі було замкненє заводів і фабрик залізного промислу, копальні і підприємств деревної індустрії. Декотрі підприємства зїстали цілковито замкнені вже в липні 1920 року. При замкненю підприємств робітникам було заявлено, що робота відновить ся тільки під умисленю зміненя заробітної платні в технічнім промислі на 37% і в металургійчім промислі на 38%.

Залізнодорожні компанії без обиняків заявили, що їх зиски можуть бути тепер більшешні тільки через зменшенє заробітної платні.

Безстидність підприємців легко зрозуміти, так як продація Злучених Держав існує и виключно для набування великих зисків капіталістами, і ніхто не уважає за відповіднє говорити, як се робить ся часом в Європі, що промисл правце для задоволеня народних потреб.

Зявдяки такому отвертому цїнізованю, в Злучених Державах діють ся нечувані річи, ледви чи доступні зрозумію в Росії.

І так капіталісти умисно, в цілі збільшеня своїх зисків, нищать величезну скількість споживних продуктів. Бывають случаи, коли купці-місїонарі посилають своїх представників в хлїборобську полосу за купувовати там величезні по-

БОРОТЬБА АНГЛІЙЦІВ З АМЕРИКАНЦЯМИ О НАФТУ.

(Від вшого кореспондента.)

Недавно тому довідалосьмо ся, що Злучені Держави приступлять лише тоді до союзу народів, коли той упорядкує всі спірні питання, в які входять теж питанє нафти і німецьких каблїв. Від сего Американці роблять завісним тек своєю згоду на версальський мир.

Англія дуже добре зрозуміла, що від опанованя нафтового ринку залежить в великій мірі власть над водними шляхами і тому старалась по звашеню воєнних операцій забезпечити собі владу на нафтовім ринку.

Дуже влчно заітересували англіські капіталісти Францію в тій політиці. Насамперед кинено на французський ринок акції товариств, зєднаних в англіським нафтовім тресті, в великій числі. Так французські капіталісти заітересувались зисками англіського нафтового тресту. Зявдяки заходам французських банкірів і нафтових торговців Франція згодила ся в 1919 р. на відступленє Мосулу і Палестини Англіїцям. В тих краях є много нафтових жерел.

Остаточне об'єднанє нафтових інтересів Англії і Франції на користь англіського нафтового тресту наступило делєрва в Сан Ремо в цїтвні 1920 р. Англія попіраючи повстанє Еміра Файса загнала французську армію в поганє положенє в Сирії. Під впливом тих подій підписано договір корисний для англіського нафтового тресту. В нїм відступлено Англії нафтові жерела в Палестині і Мезопотамії і всі теперішні та будучі французські нафтові інтереси в колонийї і за кордоном. Переговори веліли так тихо, що Американці не знали нічого про се. Вони довідались доперва тоді про се, коли нафтовий французський генеральний комісаріат не хотів признати старих договорів між американським нафтовим трестом (Standard Oil) а французськими клієнтами сего тресту.

Тодї зачав ся і відворот Америки від антанті і її виводування ся від її умов в Європі. Тому теж вернув Вітвіні з порожніми руками з Америки. Америку занепокоєно розвій розділу нафтових інтересів на світі. Вправдї Америка еще нині займає перше місце в цілій світової нафтовій продукції. Однак американські нафтові жерела скоро вичерпають ся і тоді Америка буде залежна від англіських нафтових достав.

Бо Англія через договір з Францією забезпечила собі майже всі існуючі нафтові жерела старого світа та делї третини всіх нафтових жерел середної і південної Америки.

Америка не має заміру допустити до такого розвою видобутку. І тому вона розпочала подвійну офензиву. Передовсім вона стараєт відіти Англіїю іх здобутки в самій Америці. Задля залежності південної і середно-американських держав від Вашингтону, в яку вони попали через війну, ті змагання мають успіхи. І Коста Рика вже уневажила англіську концесію, і концесію Аморі теж уневажило, очевидно під впливом Злучених Держав.

Варга згадати, що син Лойд Джорджа був акціонером товариства Аморі.

Відтак Америка використає свое фінансове положенє супроти Англії і Франції, які підчас війни задовожились в Америці. Врешті Америка не причинить ся до реалізації німецьких "репарацій", від яких залежить судьба французського капіталізму. Сими средствами Америка користатимє в цілі ревізії договору в Сан Ремо.

Боротьба о нафтовий ринок, се початок боротьби о світову владу. Скоро вона готова змінити ся в отверту війну, але тепер вона мабуть скінчить ся між Лондоном а Вашингтоном компромісом.

I С.

ХАРКІВ, 18. мая (почтою). — Харківські заводи приступили до виробу товарів на війну за хлїборобські продукти.